

ДИРЕКТИВИ

ДИРЕКТИВА 2009/123/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 21 октомври 2009 година

за изменение на Директива 2005/35/ЕО относно замърсяване от кораби и налагане на санкции при нарушения

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 80, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

(1) Целта на Директива 2005/35/ЕО ⁽³⁾, както и на настоящата директива, е да сближи определението за нарушения, свързани със замърсяване от кораби, извършени от физически или юридически лица, обхваща на отговорността им и наказателноправния характер на санкциите, които могат да бъдат наложени за такива престъпления на физически лица.

(2) На 23 октомври 2007 г. Съдът на Европейските общности отмени ⁽⁴⁾ Рамково решение 2005/667/ПВР на Съвета от 12 юли 2005 г. за укрепване на наказателноправната рамка за прилагане на законите срещу замърсяването от корабите ⁽⁵⁾, което допълваше Директива 2005/35/ЕО с наказателноправни мерки. Настоящата директива следва да запълни правния вакуум след решението на съда.

(3) Наказателноправните санкции, които показват обществено неодобрение с различен характер от административните санкции, в голяма степен засилват спазването на действащото законодателство относно замърсяването от кораби и следва да бъдат достатъчно строги за възпиране нарушаването му от страна на потенциални замърсители.

(4) На равнище ЕС вече е приет съгласуван набор от законодателни мерки, за да се засили морската безопасност и да се спомогне за предотвратяване на замърсяването от кораби. Въпросното законодателство е насочено към държави на знамето, собственици и наематели на кораби, класификационни организации, пристанищни държави и крайбрежни държави. Необходимо е съществуващата система от санкции за незаконното изхвърляне на замърсяващи вещества от кораби, допълваща това законодателство, да бъде допълнително засилена чрез въвеждане на наказателноправни санкции.

(5) Общи правила за наказателноправни санкции правят възможно използването на по-ефективни методи на разследване и ефективно сътрудничество във и между държавите-членки.

(6) Държавите-членки също следва да прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи санкции по отношение на юридически лица навсякъде в Общността, тъй като често нарушенията, свързани със замърсяване от кораби, се извършват в интерес на юридически лица или в тяхна полза.

(7) Приложимостта на Директива 2005/35/ЕО не следва да подлежи на изключения, различни от тези, посочени в настоящата директива. Поради това определени категории юридически и физически лица, като например собственици на товари или класификационни организации, следва да бъдат включени в приложното поле на посочената директива.

(8) Настоящата директива следва да задължи държавите-членки да предвидят в националното си законодателство наказателноправни санкции по отношение на изхвърлянето на замърсяващите вещества, за които тя се прилага. Настоящата директива не следва да поражда задължения по отношение на прилагането на такива санкции или на друга съществуваща система на правоприлагане в конкретни случаи.

⁽¹⁾ ОВ С 77, 31.3.2009 г., стр. 69.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 5 май 2009 г. (все още непубликувано в Официален вестник) и Решение на Съвета от 14 септември 2009 г.

⁽³⁾ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 11.

⁽⁴⁾ Дело С-440/05 Комисия/Съвет, Сборник 2007 I, стр. 9097.

⁽⁵⁾ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 164.

(9) Съгласно настоящата директива незаконното изхвърляне на замърсяващи вещества от кораби следва да бъде считано за престъпление, ако е извършено умишлено, самонадеяно или при груба небрежност и ако това е довело до влошаване на качеството на водата. По-маловажните случаи на незаконно изхвърляне на замърсяващи вещества от кораби, които не причиняват влошаване на качеството на водата, не следва да бъдат считани за престъпления. Съгласно настоящата директива такива случаи на незаконно изхвърляне следва да се обозначават като „маловажни случаи“.

(10) Необходимостта да се осигури висока степен на безопасност и опазване на околната среда в сектора на морския транспорт, както и на ефективността на принципа, съгласно който замърсителят плаща за нанесената на околната среда вреда, изискват повтарящите се маловажни случаи, които поотделно не водят до влошаване на качеството на водата, но в своята съвкупност водят до такова влошаване, да бъдат считани за престъпления.

(11) Настоящата директива не засяга други системи, които уреждат отговорността за вреди, причинени от замърсяване от кораби, съгласно общностното, националното или международното право.

(12) Компетентността по отношение на престъпленията следва да се установи в съответствие с националното законодателство на държавите-членки и със задълженията им съгласно международното право.

(13) Държавите-членки следва да предоставят на Комисията информация за изпълнението на настоящата директива, с цел да дадат възможност на Комисията да оцени нейния ефект.

(14) Тъй като целите на настоящата директива не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а поради презграничния характер на вредите, които могат да бъдат причинени от съответното поведение, могат да бъдат постигнати по-добре на общностно равнище, Общността може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(15) Настоящата директива спазва основните права и съблюдава принципите, признати в член 6 от Договора за Европейския съюз и отразени в Хартата на основните права на Европейския съюз.

(16) В съответствие с точка 34 от Междунституционалното споразумение за по-добро законотворчество⁽¹⁾, държавите-членки се насърчават да изготвят за себе си и в интерес на Общността свои собствени таблици, които,

доколкото е възможно, илюстрират съответствието между настоящата директива и мерките за нейното транспониране, и да ги направят обществено достояние.

(17) Следователно Директива 2005/35/ЕО следва да бъде съответно изменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Изменения на Директива 2005/35/ЕО

Директива 2005/35/ЕО се изменя, както следва:

1. Заглавието се заменя със следното:

„Директива на Европейския парламент и на Съвета относно замърсяването от кораби и относно въвеждането на санкции, включително наказателноправни санкции, за нарушения, свързани със замърсяване“.

2. Член 1, параграф 1 се заменя със следното:

„1. Целта на настоящата директива е да включи в правото на Общността международни стандарти относно замърсяването от кораби и да гарантира, че на лицата, отговорни за изхвърлянето на замърсяващи вещества, се налагат подходящи санкции, включително наказателноправни санкции, с оглед подобряване на морската безопасност и подобряване на опазването на морската среда срещу замърсяване от кораби.“

3. В член 2 се добавя следната точка:

„5. „Юридическо лице“ означава всяко правно образувание, което притежава такъв статус съгласно приложимото национално право, с изключение на държавите или органите на публична власт, които упражняват държавна власт, както и на публичните международни организации.“

4. Членове 4 и 5 се заменят със следното:

„Член 4

Нарушения

1. Държавите-членки гарантират, че изхвърлянето на замърсяващи вещества от корабите, включително маловажните случаи на такова изхвърляне, в което да било от пространствата, посочени в член 3, параграф 1, се счита за нарушение, ако е извършено умишлено, самонадеяно или при груба небрежност.

2. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че всяко физическо или юридическо лице, което е извършило нарушение по смисъла на параграф 1, може да бъде подведено под отговорност за това нарушение.

⁽¹⁾ ОВ С 321, 31.12.2003 г., стр. 1.

Член 5**Изключения**

1. Изхвърлянето на замърсяващи вещества в което да било от пространствата, посочени в член 3, параграф 1, не се счита за нарушение, ако отговаря на условията, предвидени в приложение I, правила 15, 34, 4.1 или 4.3 или в приложение II, правила 13, 3.1.1 или 3.1.3 към Марпол 73/78.

2. Изхвърлянето на замърсяващи вещества в което да било от пространствата, посочени в член 3, параграф 1, букви в), г) и д), не се счита за нарушение на собственика, капитана или екипажа, ако отговаря на условията, предвидени в приложение I, правило 4.2 или в приложение II, правило 3.1.2. към Марпол 73/78.“

5. След член 5 се вмъкват следните членове:

„Член 5а**Престъпления**

1. Държавите-членки гарантират, че нарушенията по смисъла на членове 4 и 5 се считат за престъпления.

2. Параграф 1 не се прилага за маловажни случаи, когато извършеното деяние не причинява влошаване на качеството на водата.

3. Повтарящите се маловажни случаи, които поотделно не водят до влошаване на качеството на водата, но в своята съвкупност водят до такова влошаване, се считат за престъпление, ако са извършени умишлено, самонадеяно или при груба небрежност.

Член 5б**Подбудителство и помагачество**

Държавите-членки гарантират, че подбудителството и помагачеството към извършването на умишлено престъпление, посочено в член 5а, параграфи 1 и 3, се наказва като престъпление.“

6. Член 8 се заменя със следното:

„Член 8**Санкции**

Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че нарушенията по смисъла на членове 4 и 5 се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.“

7. След член 8 се вмъкват следните членове:

„Член 8а**Санкции срещу физически лица**

Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че престъпленията, посочени в член 5а, параграфи 1 и 3 и член 5б, се наказват с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

Член 8б**Отговорност на юридически лица**

1. Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че от юридическите лица може да се търси отговорност за престъпленията, посочени в член 5а, параграфи 1 и 3 и член 5б, извършени в тяхна полза от всяко физическо лице, действащо самостоятелно или като част от орган на юридическото лице, което има ръководно положение в юридическото лице, въз основа на:

а) право да представлява юридическото лице,

б) пълномощие да взема решения от името на юридическото лице, или

в) пълномощие да упражнява контрол в юридическото лице.

2. Всяка държава-членка също така гарантира, че от юридическо лице може да се търси отговорност, когато липсата на надзор или контрол от физическо лице, посочено в параграф 1, е направила възможно извършването на престъпление, посочено в член 5а, параграфи 1 и 3 и в член 5б, в полза на юридическото лице от физическо лице, което му е подчинено.

3. Отговорността на юридическите лица по параграфи 1 и 2 не изключва наказателно преследване срещу физически лица, участвали като извършители, подбудители или помагачи в извършването на престъпления, посочени в член 5а, параграфи 1 и 3 и в член 5б.

Член 8в**Санкции срещу юридически лица**

Всяка държава-членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че юридическо лице, от което се търси отговорност съгласно член 8б, се наказва с ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.“

Член 2**Транспониране**

Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива до 16 ноември 2010 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условието и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Член 3

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 4

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Страсбург на 21 октомври 2009 година.

За Европейския парламент
Председател
J. BUZEK

За Съвета
Председател
C. MALMSTRÖM
